

Kisbér Város Önkormányzata és intézményei
Kisbéri Többcélú Kistérségi Társulás és intézménye
Kisbér Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK
ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Érvényes: 2016. január 1-től

TARTALOMJEGYZÉK

I. AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT CÉLJA, TARTALMA.....	3
1. Az értékelési szabályzat célja	3
1.1. Az értékelési szabályzat hatálya	3
2. Az értékelési szabályzat tartalma.....	3
II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI	4
III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI	5
1. Az eszközök értékelése.....	5
1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok	5
1.2. Az eszközök bekerülési értékének általános szabályai	5
1.3. Egyes eszközök bekerülési értéke	6
1.3. Az eszközök értékelésének szabályai	9
1.3.1. Az értékelés, értékvesztés elszámolásának általános és speciális szabályai.....	9
1.3.2. Immateriális javak, tárgyi eszközök értékelése	10
1.3.3. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése	10
1.3.4. Részesedések, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékelése	11
1.3.5. Vásárolt készletek értékelése.....	11
1.3.6. Befejezetlen termelés, félkész termékek értékelése	11
1.3.7. Pénzeszközök értékelése	11
1.3.8. Követelések, minősítése, értékvesztése	11
1.3.8.1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők).....	11
1.3.8.2. Követelések minősítése egyszerűsített értékelési eljárással	13
1.3.8.3. A kis összegű követelések csoportos értékelése	13
1.3.8.4. Adós, vevő követelések behajtása	14
1.3.8.5. A követelések elismertetésének rendje.....	14
1.3.9. Aktív időbeli elhatárolások értékelése	14
2. Források értékelése	15
3. Az eszközök értékcsökkenésének, értékhelyesbítésének elszámolása	15
3.1. Terv szerinti és terven felüli értékcsökkenés.....	15
3.2. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai.....	16
3.3. Az értékhelyesbítés elszámolásának szabályai.....	16
4. A vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai.....	16
4.1. A vagyonértékelés általános szabályai	16
4.2. A vagyonértékelés előkészítése	17
4.3. A vagyonértékelés módszere	17
4.4. A vagyonértékelés végrehajtása	17
4.5. A vagyonértékelés eredményének dokumentálása	17
IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	18

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Kisbér Város Önkormányzata, a Kisbéri Többcélú Kistérségi Társulás, Kisbér Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata, valamint az irányításuk alá tartozó költségvetési szervek értékelési szabályzatát a számvitelről szóló módosított 2000. évi C. törvényben (továbbiakban: Szt.), az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Áhsz.) foglaltak szerint, valamint a számviteli politikában rögzített alapelvek alapján a következők szerint határozom meg.

I.

AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT CÉLJA, TARTALMA

1. Az értékelési szabályzat célja

Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja, hogy

- meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel a polgármesteri hivatal rögzíti a szabályzat hatálya alá tartozó költségvetési szervek eszközei és a forrásai értékét,
- egyértelműen rögzítésre kerüljön a költségvetési szervek azon eszközei és kötelezettségei értékelési gyakorlata, amelyek esetében a Szt. és az Áhsz. felhatalmazása alapján a polgármesteri hivatal számviteli politikai döntésén alapul az értékelés,
- az értékelési módszerek a polgármesteri hivatalon belül minden érintett munkavállaló számára legyenek egyértelműek,
- tájékoztatást nyújtson a belső, illetve a külső ellenőrzés számára a polgármesteri hivatal könyvvezetési és költségvetési beszámoló készítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról.

1.1. Az értékelési szabályzat hatálya

A szabályzat hatálya kiterjed a Kisbéri Polgármesteri Hivatalra, Kisbér Város Önkormányzatára, a Kisbéri Többcélú Kistérségi Társulásra és a gazdasági szervezettel nem rendelkező Kisbéri Gyöngyszem Óvodára, Wass Albert Művelődési Központ és Városi Könyvtárra, Őszi Napfény Idősek Otthonára, Kisbéri Kistérségi Szociális és Gyermekjóléti Alapellátási Központra, továbbá a településen működő Kisbér Város Roma Nemzetiségi Önkormányzatra.

2. Az értékelési szabályzat tartalma

Az értékelési szabályzat a Szt., Áhsz., valamint az intézményünk számviteli politikájának előírásait figyelembe véve - a következő témákhoz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:

- Általános értékelési szabályok,
- Az eszközök értékelése
 - Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke
 - A befektetett eszközök értékhelyesbítése
 - Immateriális javak értékelése
 - Tárgyi eszközök értékének meghatározása a mérlegben

- Befektetett pénzügyi eszközök értékelése
- Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése
- A készletek értékelése
- Értékpapírok értékelése
- Pénzeszközök értékelése
 - = Forintban lévő pénzeszközök értékelése
 - = Devizás, valutás pénzeszközök értékelése
- Követelések értékelése
 - = Költségvetési évben esedékes követelések értékelése
 - = Költségvetési évet követően esedékes követelések értékelése
 - = Követelés jellegű sajátos elszámolások értékelése
- Aktív időbeli elhatárolások értékelése
- Források értékelése
 - Saját tőke értékelése
 - Kötelezettségek értékelése
 - = Költségvetési évben esedékes kötelezettségek
 - = Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek
 - Passzív időbeli elhatárolások értékelése
- A vagyonkezelésbe adott eszközök vagyoneértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai

II.

AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Az eszközök és források értékelésénél a számviteli politikában rögzített vállalkozás folytatásának elvét, az egyedi értékelés, a valódiság és az óvatosság elvét kell alapul venni.

Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

Az előző év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat írásban dokumentálni kell.

Az eszközöket és kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és egyenként értékelni kell, kivéve, ha a számviteli politikában rögzített esetekben a csoportos értékelés is megengedhető.

Az egyes mérleg tételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált.

A szabályzat hatálya alá tartozó költségvetési szervek érték helyesbítést nem alkalmaznak.

III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

1. Az eszközök értékelése

1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok

Az eszközök és források értékelésénél figyelembe kell venni következő jogszabályi előírásokat:

- az Áhsz. 15., 16. és 16/A §-ában foglaltakat a bekerülési érték megállapításánál,
- az Áhsz. 17., 18. és 19. §-ában foglaltakat az eszközök értékcsökkenésének és értékvesztésének megállapításánál,
- az Áhsz. 20. és 21. §-ában foglaltakat a mérleg tételek értékelésénél,
- bekerülési érték megállapításához: Szt. 47. § (9) bekezdésében, Szt. 48. § (7) bekezdésében, Szt. 49. § (5) bekezdésében, Szt. 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdésében, Szt. 51. § és a Szt. 62. § (2) bekezdésében foglaltakat,
- az eszközök értékcsökkenésének és értékvesztésének megállapításához: Szt. 52. § (1), (2), (5), (6) és (7) bekezdésében, az Szt. 53. § (1) bekezdés *b* és *c* pontjában, a Szt. 54–56. §-okban, a Szt. 57. § (2) bekezdésében, a Szt. 58. §(1), (2) és (3) bekezdésében foglaltakat,
- a mérleg tételek értékelésénél: a Szt. 46. §-ában, a Szt. 60. § (5) bekezdésében foglaltakat.

1.2. Az eszközök bekerülési értékének általános szabályai

A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára a Szt. 47. § (9) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot.

A vagyonkezelésbe vett eszközök - ideértve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik - és a tulajdonosi joggyakorló szervezetnél a más tulajdonosi joggyakorló szervezettől átvett eszköz bekerülési értéke az átadónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.

A társulás alapítása, a társulási szerződés módosításával vagyonának növelése esetén az átvett eszközök bekerülési értéke a társulási szerződésben, illetve annak módosításában szereplő bruttó érték. Az átvételt követően az átadónál az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést az átvevő társulásnak nyilvántartásba kell vennie.

A tulajdonosnál, tulajdonosi joggyakorló szervezetnél az államháztartáson belüli szervezet részére vagyonkezelésbe adott, illetve az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szerv, társulás tulajdonába adott eszköz visszavételkori bekerülési értéke, valamint a megszűnő nemzetiségi önkormányzat vagyonát átvevő szervnél az átvételkori, az újraalakult nemzetiségi önkormányzatnál e vagyon visszavételkori bekerülési értéke a korábbi vagyonkezelőnél, tulajdonosnál

kimutatott bruttó érték. A visszavételt követően az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést nyilvántartásba kell venni.

Az átvett eszközök bekerülési értékét, a Szt. 49. § (5) bekezdése és 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdése szerint t kell meghatározni.

Importbeszerzés esetén a bekerülési értéket - figyelemmel az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdésére - a Szt. 48. § (7) bekezdése szerint kell meghatározni.

A külföldi pénzürtékre szóló részesedés, értékpapír bekerülési értékét a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték alapján kell meghatározni. A külföldi pénzürtékre szóló követelések, kötelezettségek bekerülési értéke megegyezik a költségvetési számvitelben nyilvántartott követelés, végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség összegével.

1.3. Egyes eszközök bekerülési értéke

a) Immateriális javak bekerülési értéke

A **vásárolt immateriális javak** bekerülési értéke az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott **vételára**.

A **saját előállítású immateriális javak** bekerülési értéke a Szt. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

b) Tárgyi eszközök bekerülési értéke

A **vásárolt, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök** esetén a beruházás bekerülési értéke az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott vételára, kisajátítás útján szerzett ingatlan esetén a kártalanítás összege.

A **saját előállítású rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök**, továbbá a már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével, felújításával összefüggő saját tevékenységben végzett munkák bekerülési értéke a Szt. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

Az **idegen vállalkozó által előállított, rendeltetésszerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök** esetén a beruházás bekerülési értéke az eszköz létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembe helyezési munkáknak az egységes rovatrend az Áhsz. 16. § (3) bekezdés szerinti rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettséggként nyilvántartott együttes vételára.

A használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével összefüggésben idegen vállalkozó által végzett beruházás bekerülési értéke az egységes rovatrend Áhsz. 16. § (3) bekezdés szerinti rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

A már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközökön idegen vállalkozó által, a Szt. 3. § (4) bekezdés 8. pontja szerinti felújítási munkák bekerülési értéke az egységes rovatrend K71. Ingatlanok felújítása, K72. Informatikai eszközök felújítása, K73. Egyéb tárgyi eszközök felújítása rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

c) Követelés fejében átvett eszközök bekerülési értéke

Követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csereszerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

d) Csere útján beszerzett eszköz bekerülési értéke

Csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

e) Térítés nélkül átvett eszközök bekerülési értéke

A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyaték-ként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

f) Pénzügyi lízing keretében átadott eszközök bekerülési értéke

A pénzügyi lízing keretében átadott, a részletfizetéssel, a halasztott fizetéssel értékesített és a szerződés szerinti feltételek teljesülésének megghiúsulása miatt később visszavett, a két időpont között a vevő által használt eszköz visszavételkori beszerzési értékeként az eszköz – a lízingbeadó, illetve az eladó által kiállított helyesbítő számlában rögzített – piaci értékét, legfeljebb az eredeti eladási árát kell figyelembe venni.

g) Vagyonkezelésbe vett eszközök bekerülési értéke

A vagyonkezelésbe vett eszközök – ide értve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik – bekerülési értéke a vagyonkezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.

h) Részesedések, értékpapírok bekerülési értéke

A gazdasági társaságban való részesedés bekerülési értékét alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor, a társaság átalakulásakor, beolvadásakor a Szt. 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdése szerint kell meghatározni, alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor egyezően az egységes rovatrend K65. Részesedések beszerzése vagy K66. Meglévő részesedések növeléséhez kapcsolódó kiadások rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott összeggel.

A **társulási részesedés** bekerülési értéke a társulásban résztvevők által bevitt vagyontárgyak társulási szerződésében, illetve annak módosításában meghatározott bruttó értéke.

A **külföldi pénzürtékre szóló részesedés, értékpapír** bekerülési értékét a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték alapján kell meghatározni.

A **gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés** bekerülési (beszerzési) értéke a **vásárláskor** a részvényért, üzletrésztért, egyéb társasági részesedésért fizetett ellenérték (vétélár).

A **gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés** bekerülési (beszerzési) értéke **alapításkor, tőkeemeléskor** a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként, valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni hozzájárulás együttes értéke a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben.

Gazdasági társaság átalakulása, illetve beolvadása esetén a bekerülési érték megállapítása a Szt. 49. § (6)-(7) bekezdése alapján történik.

A **vásárolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapír** bekerülési értéke az egységes rovatrend

- K9121. Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása,
- K9122. Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása,
- K922. Befektetési célú külföldi értékpapírok vásárlása,
- K921. Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása rovatokhoz

kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár.

i) A készletek bekerülési értéke

A vásárolt készletek bekerülési értéke az egységes rovatrend K311. Szakmai anyagok beszerzése, K312. Üzemeltetési anyagok beszerzése és a K313. Árubeszerzés rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételár. A befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek, bekerülési értéke a Szt. 62. § (2) bekezdése szerint számított előállítási érték.

j) A pénzeszközök bekerülési értéke

A forint pénzeszközök bekerülési értéke a befizetett, jóváírt forintösszeg. A valutapénztárba bekerülő valutakészlet és a devizaszámlára kerülő deviza bekerülési értéke a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba a vételi árfolyamot meghatározni.

1.3. Az eszközök értékelésének szabályai

1.3.1. Az értékelés, értékvesztés elszámolásának általános és speciális szabályai

a) Az értékelés általános szabályai

A mérlegtételek értékelésének általános szabályaira a Szt. 46. §-át kell alkalmazni.

Az egyidejűleg beszerzett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközöket, értékpapírokat, készleteket csoportosan kell nyilván tartani. A csoportosan nyilvántartott eszközök esetén az értékelést külön-külön, csoportonként kell elvégezni. A csoportos értékelést addig lehet alkalmazni, amíg az egyedi eszköz nyilvántartási értékében elkülönült változás nem következik be.

A külföldi pénzürtékre szóló eszköz, kötelezettség (kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség) forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

Ha a Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani, az átszámítást a Szt. 60. § (5) bekezdése szerinti módon kell elvégezni.

b) Az értékvesztés általános és speciális szabályai

Az Áhsz. 18. §-a szerint a Szt.-ben meghatározott eszközök után értékvesztést kell elszámolni.

Ezek az eszközök a következők:

- gazdasági társaságban lévő részesedések,
- értékpapírok,
- készletek,
- követelések,
- nem a Kincstárban vezetett pénzeszköz számláknál.

A közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések értékelése során az értékvesztés összegét a kötelezettek együttes minősítése alapján egyszerűsített értékelési eljárással, azok csoportos értékelésével, a tapasztalati mutatók alapján kell meghatározni. Az egyszerűsített értékelési eljárás során az értékvesztést negyedévente, a tárgynegyedév utolsó napján fennálló, pénzügyileg nem rendezett közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések után kell megállapítani, és annak az előző negyedévi állományához mért különbözetét - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztés növeléseként vagy visszairásaként kell elszámolni.

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti – veszteségjellegű – különbséget összegében, ha ez a különbséget tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Ha a **vásárolt készlet** bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbségetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

A **vásárolt készlet** bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét – az előzőekben foglaltakon túlmenően – csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségesse vált, ha feleslegessé vált.

A készlet értékének csökkentését – a különbségetnek értékvesztéskénti elszámolásával – ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyag-áron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

A **vevő, az adós minősítése** alapján az üzleti év mérleg-fordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbséget összegében, ha ez a különbséget tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

A **követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, a követelések felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről keletkező követelések után értékvesztés nem számolható el.**

1.3.2. Immateriális javak, tárgyi eszközök értékelése

A mérlegben az immateriális javakat, tárgyi eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével.

1.3.3. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése

A mérlegben a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, elkülönítve azok értékcsökkenését és értékvesztését. A koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök után a terven felüli értékcsökkenést a koncesszió jogosultja, a vagyonkezelő adatszolgáltatása alapján kell megállapítani.

1.3.4. Részesedések, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékelése

A mérlegben a részesedéseket, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével. A mérlegben az értékpapírok között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt a bekerülési értéken lehet kimutatni mindaddig, amíg a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor várhatóan a névértéket és a felhalmozott kamatot megfizeti.

1.3.5. Vásárolt készletek értékelése

A mérlegben a vásárolt készleteket a mérleg fordulónapján használatba nem vett vásárolt készletek bekerülési értékén kell kimutatni, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

1.3.6. Befejezetlen termelés, félkész termékek értékelése

A mérlegben a befejezetlen termelést, félkész termékeket, késztermékeket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

1.3.7. Pénzeszközök értékelése

a) Forint pénzeszközök értéke

A mérlegben a forint pénzeszközöket a mérleg fordulónapján a pénztárban lévő, a fizetési számlához kapcsolódó számlakivonatban szereplő értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

b) Külföldi pénzürtékre szóló részesedések értékelése

A valutapénztárban lévő valutakészlet mérlegben szereplő értékét a mérleg fordulónapjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell meghatározni. Az értékelés során a könyv szerinti érték és az értékeléskori forintérték közötti különbséget a Szt. 60. § (3) bekezdése szerint

- amennyiben az összevontan nyereség, egyenlegében a pénzügyi műveletek egyéb bevételei között árfolyamnyereségként,
- amennyiben az összevontan nyereség, egyenlegében a pénzügyi műveletek egyéb bevételei között kell azt elszámolni.

1.3.8. Követelések, minősítése, értékvesztése

1.3.8.1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)

- A belföldi követeléseket, a számlázott, elismert összegben kell a mérlegben kimutatni, figyelembe véve a követelések értékelésére vonatkozó általános rendelkezéseket.

- A külföldi követeléseket a mérlegben a külföldi megrendelő által elismert, devizában számlázott összeg forintra átszámított értékét kell az MNB által jegyzett árfolyam kimutatni.

A **vevők egyedi értékelése** alapján elszámolható értékvesztést a következőkben felsorolt esetek alapján kell megállapítani.

Adós minősítése	A minősítés kritériuma	Elszámolható értékvesztés
Problémamentes adós	Aki fizetési kötelezettségének minden esetben határidőre eleget tett.	Nincs
Külön figyelendő adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a beszámoló-készítés időpontjáig 90 napon belül nem tett eleget.	A követelés 20 %-a
Átlag alatti adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a beszámoló-készítés időpontjáig 91-181 napon belül nem tett eleget.	A követelés 30 %-a
Kétes adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a beszámoló-készítés időpontjáig 181-360 napon belül nem tett eleget.	A követelés 50 %-a
Rossz adós	Aki fizetési kötelezettségének többszöri felszólítás ellenére rendszeresen nem tett eleget, továbbá valószínűsíthető, hogy kötelezettségét nem tudja teljes egészében kiegyenlíteni.	A követelés 70 %-a

A behajthatatlanság tényét a következők szerint kell megállapítani:

- a) a Szt. 3. § (4) bekezdés 10. pont *a)-d)*, *f)* és *g)* alpontja szerinti követelés azzal az eltéréssel, hogy nem tekinthető behajthatatlannak a követelés, ha a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik,
- b) a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott kis összegű követelések tekintetében - az olyan követelés, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással vagy a végrehajtással kapcsolatos ráfordítások nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével, és
- c) az olyan követelés, amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása igazoltan nem járt eredménnyel.

A követelés minősítésének értékvesztésre, annak visszairására, valamint a behajthatatlan tételek elszámolására vonatkozó javaslat **jóváhagyására a pénzügyi vezető jogosult.**

Ha a követelés minősítése egyedileg történik, akkor az értékvesztés elszámolásának is egyedileg kell történnie.

1.3.8.2. Követelések minősítése egyszerűsített értékelési eljárással

A közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések értékelése során az értékvesztés összegét a kötelezettek együttes minősítése alapján egyszerűsített értékelési eljárással, azok csoportos értékelésével, a tapasztalati mutatók alapján kell meghatározni.

Az egyszerűsített értékelési eljárás során az értékvesztést negyedévente, a tárgynegyedév utolsó napján fennálló, pénzügyileg nem rendezett közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések után kell megállapítani, és annak az előző negyedévi állományához mért különbözetét - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztés növeléseként vagy visszairásaként kell elszámolni.

Az egyszerűsített értékelési eljárás során az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, a várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatók meghatározását a követelés-beszedés eredményének előző költségvetési év(ek)re vonatkozó adatai alapján kell kialakítani. Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt százalékos mutatókat évente felül kell vizsgálni.

Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatókat a követelés-beszedés eredményeinek előző évekre vonatkozó tapasztalati adatok alapján kell megállapítani és dokumentálni a következők szerint:

- a besorolásnál figyelembe kell venni a költségvetési év utolsó napján a késedelem napjainak számát a következő bontásban
 - = legfeljebb 90 napos,
 - = 90-180 napos
 - = 181-360 napos
 - = 360 napon túli
- az értékvesztés elszámolása alapjául értékelési (minősítési) lapot kell készíteni, melyet az értékelést végzőnek, a polgármesternek vagy a jegyzőnek, valamint a gazdasági vezetőnek alá kell írnia,
- az értékelési lapot jogcímenként (pl. adónemenként) kell elkészíteni,
- a minősítésnél az adózói státusznak megfelelően külön kell minősíteni a folyamatos (több éve nyilvántartott) adóst, valamint az egyszeri adóst,
- az egyes kategóriákhoz rendelt százalékos mutatóknak ki kell fejezni az adós fizetési hajlandóságát, készségét, melyeket évente felül kell vizsgálni.

Az ÖNKADÓ program által előállított értékelési lista alapján adónemenként kell elkészíteni az értékelés lapot a szabályzat **1. sz. mellékletét** képező minta alapján.

1.3.8.3. A kis összegű követelések csoportos értékelése

Kis összegű követelések is egyedileg kerülnek értékelésre.

1.3.8.4. Adós, vevő követelések behajtása

Amennyiben az adós, vevő fizetési határidőre fizetési kötelezettségének nem tesz eleget, úgy a fizetési határidőt követő 30. nap után fizetési felszólítást kell küldeni részére. Ha az első fizetési felszólítás ellenére sem tesz eleget, akkor az első felszólítást követő 30. nap után ismételten fel kell szólítani. Abban az esetben, ha kétszeri felszólítás után sem tesz eleget fizetési kötelezettségének intézkedni kell a követelés behajtásáról.

1.3.8.5. A követelések elismertetésének rendje

A mérlegben csak a másik fél által elismert követelést lehet kimutatni.

A követeléseket –akár belföldi, akár külföldi-a mérleg-fordulónapjával azonos időponttal, de a beszámoló-készítés keretében a vevőkkel, adósokkal el kell ismertetni.

A mérleg fordulónapján a könyvviteli nyilvántartásban szereplő adósok és vevők felé a SALDO könyvelési rendszerből előállítható Egyenlegközlő levél kerül kiküldésre, a tárgyidőszakot követő hónap 25. napjáig. A másolati példányok a leltár mellékletét képezik, a visszaérkezett nyilatkozatok eredeti példányaival együtt.

A követelés elismertnek tekinthető ezen visszaigazolásban tett nyilatkozat elfogadásával, a követelésnek a mérlegkészítés időpontjáig (február 28.) való megfizetésével. Amennyiben a térít-vevényel átvett egyenlegközlő levelekre - a mérlegkészítés időpontjáig - nem érkezik visszaigazolás a közölt egyenleget elismert követelésként tartjuk nyilván.

1.3.9. Aktív időbeli elhatárolások értékelése

A mérlegben az aktív időbeli elhatárolásokat és a forrásokat a könyv szerinti értéken kell kimutatni.

2. Források értékelése

2.1. Saját tőke értékelése

A mérlegben a forrásokat a könyv szerinti értéken kell kimutatni.

3. Az eszközök értékcsökkenésének, értékhelyesbítésének elszámolása

3.1. Terv szerinti és terven felüli értékcsökkenés

Értékcsökkenés: az immateriális javak és tárgyi eszközök fizikai kopásának, erkölcsi avulásának pénzben kifejezett értéke.

Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat a költségvetési szervek rendeltetésüknek megfelelően használja.

Maradványértéket kell megállapítani a vagyonkezelésbe vett eszközöknél (értékhatártól függetlenül).

Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, továbbá terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elért tárgyi eszközöknél.

A szabályzat hatálya alá tartozó költségvetési szervek az Áhsz. által kötelezően előírt lineáris értékcsökkenési leírási módszert alkalmazzák. Az eszköz értékét egyenletesen, minden évben, azonos összegben kell elszámolni költségként. Az évente leírandó összeget %-os formában kell meghatározni.

A leírást az üzembe helyezés napjával kell megkezdeni, és addig folytatni, amíg az eszköz nettó értéke nullára nem íródik.

Terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni a tárgyi eszközökre, ha év közben a tárgyi eszköz értéke tartósan lecsökken, mert a tárgyi eszköz az alaptervekenység változása miatt feleslegessé vált, illetve hiány vagy megrongálódás következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, káresemény miatt megsemmisül.

A terven felüli értékvesztés okát és mértékét az egyedi értékeléskor készített jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

Értékcsökkenés elszámolása negyedévenként, minden negyedév utolsó napjával történik, napra pontosan a Áhsz.-ben meghatározott éves leírási kulcsok szerint:

- alapítás-átstruktúrázás, illetve kísérleti fejlesztés aktivált értéke 20 %
 - vagyonértékű jogok 16 %
 - szellemi termékek 33 %
 - épületek 2 %
 - építmények 3 %
- gépek, berendezések és felszerelések, kivéve a számítástechnikai és ügyvitel-technikai eszközöket 14,5%
 - számítástechnikai és ügyvitel-technikai eszközök 33 %

- járművek 20 %

Nem lehet értékcsökkenést elszámolni:

- az értéküket megtartó eszközökre (földterület, telek, erdő, képzőművészeti alkotás, nemesfém, régészeti lelet, polgárvédelmi eszközök),
 - a nulláig leíródott eszközökre,
- az üzembe nem helyezett tárgyi eszközökre, beruházásokra,
 - az idegen eszközökre
 - a műemlék épületekre

A kis-értékű immateriális javak bekerülési értéke a beszerzést, a kisértékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembe helyezést, használatba vételt követően, legkésőbb az Áhsz. 53. § (6) bekezdés d) pontja szerinti elszámolások során terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolandó.

A terv szerinti értékcsökkenés negyedévenkénti elszámolásáért a pénzügyi iroda dolgozói **felelősek**.

3.2. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszairásának szabályai

Az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszairására a Szt. 57. § (2) bekezdését és Szt. 58. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy egyéb bevételek alatt az egyéb eredményszemléletű bevételeket kell érteni, és jelentősnek akkor kell tekinteni az eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább százezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket.

3.3. Az értékhelyesbítés elszámolásának szabályai

A szabályzat hatálya alá tartozó költségvetési szervek értékhelyesbítést nem alkalmaznak.

4. A vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai

4.1. A vagyonértékelés általános szabályai

A vagyon értékelését úgy kell elvégezni, hogy az megbízható kiindulópontot nyújtson a fenntartható és költséghatékony üzemeltetéshez, továbbá a vagyontárgyak értékének és műszaki állapotának változása ez alapján nyomon követhető és dokumentált legyen.

A megállapított vagyonértéket és a vagyonértékelés során keletkezett adatokat felelős vagyonyilvántartásban, vagy - ha az üzemeltetési szerződés ezt a szolgáltató feladatává teszi - a szolgáltató vagyonyilvántartásában át kell vezetni. Az utolsó vagyonértékeléstől számítottan a vagyonérték aktualizálását legalább 3 évente el kell végezni.

Értékelési tanúsítványt olyan személy állíthat ki, aki rendelkezik az önkormányzati és területfejlesztési miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról szóló miniszteri rendelet szerinti ingatlanvagyon-értékelő és -közvetítő szakképesítéssel, továbbá szerepel az ingatlanvagyon-értékelői névjegyzékben.

4.2. A vagyonerőtelelés előkészítése

A vagyonerőteleléshez szükséges alapadatot a vagyonerőtelést végző részére át kell adni. Az alapadat-szolgáltatás során a vagyon tulajdonosa és üzemeltetője együttműködik egymással és a vagyonerőtelést végzővel. Az átadott adatok valódiságáról az átadással egyidejűleg nyilatkozni kell.

4.3. A vagyonerőtelelés módszere

- a) A vagyonerőtelelésére alapszabályként az avulással korrigált újraelőállítási költségalapú módszert kell alkalmazni.
- b) Az a) pontban foglaltaktól eltérően az indexált bekerülési költség módszere is alkalmazható, ha a vagyon-leltár előállítható, a vagyonerőtelelés alapadatait és a megállapított vagyonerőtelések megfelelően dokumentált.
- c) Az indexált bekerülési költség módszerének alkalmazásához a bekerülési költségét a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett indexek alapján kell korrigálni és a korrigált bekerülési értékre az eszközök avultságát kell figyelembe venni.

4.4. A vagyonerőtelelés végrehajtása

A 24/2013. (V.26.) NFM rendeletnek megfelelő, homogén, műszaki ismérvekkel rendelkező objektumok szerint strukturált, objektumszintű, tételes vagyonleltár kerül felállításra, mely tartalmazza:

- Az egyes objektumok azonosítását
- Az objektumok pótlási értékének meghatározásához szükséges, főbb műszaki jellemzőket
- Az objektumok állapotjellemzőit (létesítés éve, várható élettartam, állagmutató) és a pótlás várható évét
- Az objektumok pótlási költségét
- Az objektumok megállapított vagyonerőtelékét: a pótlási költség és az állagmutató szorzataként

4.5. A vagyonerőtelelés eredményének dokumentálása

A vagyonerőtelelésről értékelési szakvéleményt kell kiállítani, amely tartalmazza:

- a) a vagyonerőtelelés körülményeit, módszertanát, eredményét,
- b) az értékelési módszer kiválasztásának indoklását,
- c) az értékelési tanúsítványt,
- d) a vagyonerőtelelés alapját képező adatforrások leírását és az adatokat a vagyonerőteleléshez készült számításokkal együtt,
- e) az értékelt vagyon bemutatását, műszaki állapotának rövid, szöveges jellemzését,
- f) a megállapított vagyonerőtelék összegzését objektum-csoportonkénti bontásban a pótlási költségének feltüntetésével.

A szakvélemény kötelező melléklete a részletezett vagyonelejtár.

A vagyonérték folyamatos karbantartásáért a vagyongazdálkodási referens és a pénzügyi iroda dolgozói a **felelősök**.

IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Az értékelési szabályzat 2016. január 1. napján lép hatályba.

A jegyzőnek gondoskodni kell, hogy az értékelési szabályzatban foglalt előírásokat az érintett munkatársak megismerjék, annak tényét a szabályzat **3. számú mellékletében** szereplő megismerési nyilatkozaton aláírásukkal igazolják a hatálybalépés napjával egyidejűleg.

Az érintett dolgozók munkaköri leírásában szerepeltetni kell az értékelési szabályzatban nevesített felelősségi, hatás és jogköröket, melyek elkészítéséért a pénzügyi irodavezető a felelős.

Kisbér, 2016. január 15.

.....
Dr. Dörnyei Vendel
jegyző

Értékelési szabályzat

kiegészítés

Érvényes: 2016. április 1-jétől

A 2016. január 1-jétől érvényes Értékelési szabályzat 2016. április 1-jétől kiterjed Kisbér Város Önkormányzata által alapított új intézményre, a Kisbéri Városigazgatóságra is.

Kisbér, 2016. április 10.

.....
Dr. Dörnyei Vendel
jegyző

Értékelő (minősítő) lap

201.... december 31-én késedelmen lévőadósokról

Lejárat: legfeljebb 90 nap

Adatok: forintban!

Megnevezés	Bruttó követelés állomány	Előző évi mutató %-a	Elszámolható értékvesztés	Értékvesztéssel csökkentett követelésállomány
2	3	4	5=(3X4)	6=(3-5)
Folyamatosan működő adósok				
Felszámolás alatt lévő adós				
Csődeljárás alá vont adós				
Végelszámolás alatt lévő adós				
Jogutós nélkül megszűnt adós				
Szüneteltető vállalkozás				
Egyéb				
Összesen:				

Lejárat: 91-180 nap

Megnevezés	Bruttó követelés állomány	Előző évi mutató %-a	Elszámolható értékvesztés	Értékvesztéssel csökkentett követelésállomány
2	3	4	5=(3X4)	6=(3-5)
Folyamatosan működő adósok				
Felszámolás alatt lévő adós				
Csődeljárás alá vont adós				
Végelszámolás alatt lévő adós				
Jogutós nélkül megszűnt adós				
Szüneteltető vállalkozás				
Egyéb				
Összesen:				

Lejárat: 181-360 nap

Megnevezés	Bruttó követelés állomány	Előző évi mutató %-a	Elszámolható értékvesztés	Értékvesztéssel csökkentett követelésállomány
2	3	4	5=(3X4)	6=(3-5)
Folyamatosan működő adósok				
Felszámolás alatt lévő adós				
Csődeljárás alá vont adós				
Végelszámolás alatt lévő adós				
Jogutós nélkül megszűnt adós				
Szüneteltető vállalkozás				
Egyéb				
Összesen:				

Lejárat: 360 napon túli

Megnevezés	Bruttó követelés állomány	Előző évi mutató %-a	Elszámolható értékvesztés	Értékvesztéssel csökkentett követelésállomány
2	3	4	5=(3X4)	6=(3-5)
Folyamatosan működő adósok				
Felszámolás alatt lévő adós				
Csődeljárás alá vont adós				
Végelszámolás alatt lévő adós				
Jogutós nélkül megszűnt adós				
Szüneteltető vállalkozás				
Egyéb				
Összesen:				

Mindösszesen:				
----------------------	--	--	--	--

Értékelő (minősítő) lap

A 201.... december 31-én késedelmen lévő.....adósokról

Adatok: forintban

Késedelmes napok száma	Elszámolható értékvesztés %-a	Adós megnevezése	Nyilván-tartási száma	Követelés összege 201.. dec. 31.én	Követelésből hátralék összege	Elszámolható értékvesztés összege	Értékvesztéssel csökkentett követelés összege
1	2	3	4	5	6	7=(2x6)	8=5-7
Problémamentes adós							
Külön figyelendő adós legfeljebb 90 nap	20						
Átlag alatti adós 91-180 nap	30						
Kétes adós 181-360 nap	50						
Rossz adós 360 napon túli	70						
		Összesen					
			Éven belüli				
			Éven túli				